

MOTORVÄRMAR-APP, HOCKEY OCH TUFFA MÅL SPARAR ENERGI

2016-03-30

Av: WWF

VI HAR ANTAGIT UTMANINGEN. För att nå klimatmålen måste vi minska vår energianvändning. [Earth Hour City Challenge](#)–städerna visar vägen med innovativa lösningar som även sparar pengar och ger bättre livskvalitet. Piteå sparar energi med en app som styr motorvärmare och genom kraftfull satsning på isolering av innertak. Växjö energieffektiviserar när de bygger nytt och renoverar och pressar ner energianvändningen i egna lokaler.

– Energi berör oss alla, allt vi gör. När vi äter, transporterar oss, värmer upp våra bostäder eller när vi tar beslut om pensionssparandet – allt påverkar den energi som används i världen, direkt eller indirekt. Det globala energisystemet är fortfarande i alldeles för hög grad baserat på fossila bränslen och sätter ohållbara avtryck på planeten i form av klimatförändringar. När nu världen enats om ett globalt klimatavtal står vi inför en gigantisk uppgift – som jag ser det en positiv sådan – och det är att ställa om våra samhällen till att bli extremt klimateffektiva och klimatsmarta.

Energieffektivisering och energihushållning är grundbultar, säger Sabina Andrén på Världsnaturfonden WWF.

Ventilation och värmeväxlare viktiga

[Växjö](#) har satt målet att från 2008 till 2020 minska energianvändningen per invånare med 20 %. 2014 hade de nått 12 %. Den största minskningen har skett tack vare satsning på fjärrvärme från 100 % biomassa. Växjö har starkt fokus på energieffektivisering och enligt energiplanen ska energiåtgången i nybyggda egna lokaler pressas ner till 50 kwh/m², och vid renovering ner till 70 kwh/m². Hittills har de klarat detta med glans.

– De största besparingarna har gjorts i skolor genom att se över ventilationen och värmeväxlarna. När vi nu bygger en ny skola, Pär Lagerkvists skola, ska den hålla [Miljöbyggnad Gulds standard](#), berättar miljösamordnare Henrik Johansson.

”Energieffektivisering och energihushållning är grundbultar” säger Sabina Andrén på Världsnaturfonden WWF

Växjö kallar sig Europas grönaste stad och tjänstemännen som arbetar med klimat- och miljöfrågorna är noga med att involvera växjöborna i de satsningar som görs. Det är viktigt att få med sig medborgarna, eftersom kommunen inte kan råda över privatpersonernas energieffektivisering.

– Vi arbetar aktivt med klimat- och energirådgivning och fokuserar främst på att energieffektivisera transportererna genom att stimulera medborgarna att byta bilen mot cykel eller kollektivtrafik. Vi satsar även mycket på event som [Earth Week](#) där vi i år till exempel bett skolelever ta fram förslag på åtgärder för bland annat energieffektivisering. När vi anordnar mässor och evenemang lyfter vi alltid energifrågan. Jag upplever ett ökat intresse bland medborgarna.

Växjö kommun har ett gott samarbete med företagarna i regionen, bland annat genom organisationen [Sustainable Småland](#) där ett femtontal företag utmanar varandra och andra i energifrågan.

Återinvestering och hockey bra morötter

[Piteå](#) kommun har satsat 55 mkr på ett energisparprojekt med en mängd åtgärder. Återbetalningstiden är satt till 8 år, redan 2013 var besparingen 20 % och nu är de på god väg mot målet 30 % besparing till 2020. Kommunen har genomfört en rad åtgärder och engagerat drifttekniker, maskinskötare, fastighetsskötare och städpersonal i skolorna. Piteå har sparat både mer energi och pengar än förväntat bland annat genom att värmesystem inreglerats och genom att vindsbjälklag tilläggsisolerats med stenull och tätningsslister kring fönster och dörrar bytts ut. En annan åtgärd är en släckimpuls som stänger av alla kommunanställdas datorer efter klockan 17 om personalen inte aktivt meddelar systemet att deras dator ska vara på. Även frånvarostyrning av belysning och ventilation har genomförts. Man tänder manuellt men belysningen släcks när ingen vistas i lokalerna.

– Moroten till personalen som drifftar våra byggnader har varit att vi återinvesterat det vi tjänat på bland annat bättre styrning och modernare fläktar och pumpar, vilket gjort att vi sparat ännu mer. Vi har anordnat en energispartävling där vinsten för gänget har varit att alla fick åka på elitseriehockeymatch, berättar energiingenjör Halldo Lundgren.

En åtgärd som sticker ut är [motorvärmstyrningen](#) via en app av kommunens cirka 2 300 motorvärmare. Det är en åtgärd som betalar sig över förväntan när motorvärmarna nu sätts på i rätt tid. Appen har även gjort att de som tidigare gratisladdade på kommunens platser numera måste betala.

Energisparframgångarna i kommunens fastigheter delas med kommuninvånarna som bjuds in till träffar och informeras vid mässor.

Kerstin Albertsson-Bränn i Piteå demonstrerar hur man enkelt kan programmera sin motorvärmarens avresetid och spara både energi och pengar. Foto: Piteå kommun

- Vi har program där vi kan räkna på energibesparingarna till villaägare som vill se om sitt hus. Det är dock en utmaning i en kommun som har ett av Sveriges lägsta energipriser tack vare spillvärme från industrin. I byarna dit spillvärmerna inte når har vi borrar efter bergvärme och installerat ett 20-tal bergvärmepumpar. En av de större skolorna drivs nu även med en egen bergvärmeanläggning.

Städer i nord och syd för energieffektivisering

I WWFs globala inventering [Urban solutions for a living](#) planet med över 100 lärande exempel är [energi ett av 13 teman](#). Städer har mycket att vinna på att energieffektivisera: lägre utsläpp av växthusgaser, förbättrad luftkvalitet, energisäkerhet och pengar över till hållbara investeringar.

[Kapstaden](#) – Global Earth Hour Capital 2014 – har lanserat flera program för energieffektivitet, inklusive energieffektivisering vid renovering av stadens lokaler, samt kampanjer för att spara energi i bostäder, kommersiella och industriella fastigheter.

[Vancouver](#) – Kanadas Earth Hour Capital 2015 – har den grönaste byggnormen i Nordamerika och har tagit fram en så kallad Retrofit- strategi för att öka kraven på energieffektivitet vid renoveringar. De har även som mål att alla nya byggnader ska vara koldioxidneutrala från och med 2020 och att energianvändningen i befintliga byggnader ska minska med 20 %.